

MALE NOVICE

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Prijatelju našega naroda.

Major dr. Reverdy obhaja danes svoj god. — Iskrenemu prijatelju našega naroda in vnetemu zagovorniku njegovih teženj in zahtev iz vsega srca čestitamo ter želimo, naj bi bilo delo, ki ga izvršuje v prid našega naroda, od Boga blagoslovljeno in rodilo zaželjeni sad. Prijatelju našega naroda pa naj bo v delež obilen blagoslov z nebes.

Dva shoda naše stranke.

Slovenska Kmečka Zveza, politična organizacija slovenskega ljudstva vseh stanov na deželi, prireja sedaj pridno shode v mariborski okolici. Namen shodov je, da se ljudstvo pouči o položaju in da se organizira pod katoliško-slovensko zastavo.

Prvi shod je bil v krčevinski šoli v torek, dne 22. t. m., ob 6. uri zvečer. Kljub nujnemu delu je prišlo nad 200 ljudi: posestniki, viničarji, železničarji, dninarji, posebno mnogo pa je bilo vrlih slovenskih žen in mladenk. Shod je z iskrenimi besedami pozdravil slovenski nadučitelj Pučelik. Otvoril pa je zborovanje v imenu SKZ o. Bernard. Za predsednika je bil izvoljen krčevinski gerent g. Inkret, ki je podelil besedo državnemu poslancu prof. dr. Hohnjecu. Državni poslanec nam je orisal sedanjí politični položaj in povdarjal, da smo lahko popolnoma prepričani, da bo šla meja proti Nemcem tam, kjer smo mi želeli, a ne Nemci. Za njim sta govorila dr. Leskovar in urednik Žebot. V odbor krajevne organizacije SKZ, ki se je ustanovila, so bili izvoljeni najboljši možje krčevinske in lajšersperške občine, med njimi tudi oba gerenta Inkret in Janžekovič. Nadaljni odborniki so: Babič, Požavko, Kraner, Žizek, Vudler, Cvikel, Bauman, Blažević, Skof, Repina, Ferk, Spindler, Vešner, Cesarko, Kokol in Serp ter o. Bernard. Odbor ima prihodnjo nedeljo, dne 27. aprila, točno ob 11. uri dopoldne v krčevinski šoli svojo prvo sejo. Priidejo naj vsi odborniki. Izvolilo se bo predsedstvo in določilo nadaljno delovanje odbora. S shodom v Krčevini je naša stranka lahko povsem zadovoljna. Imena odbornikov tudi pričajo, da bo Kmečka Zveza v severni mariborski okolici pridno delovala.

V sredo zvečer pa se je vršil shod SKZ v Pobrežju pri Balonu. Shod je bil napovedan ob 6. uri, a vsled nujnega dela na polju so se zborovalci zakasneli tako, da se je shod mogel pričeti šele ob 8. uri. Navzoči so bili najodličnejši možje iz Pobrežja, med njimi sedanji nadučitelj Klemenčič in gerent Kock z občinskimi svetovalci. Državni poslanec dr. Hohnjec je razjasnil politični položaj in poročal o delovanju naših poslancev v Beogradu. — Urednik Žebot je naglašal potrebo izobraževalne, gospodarske in politične organizacije. Stranke se naj organizirajo, a do strastnih in žalostnih strankars-

kih bojev ne sme priti. — Ustanovila se je krajevna organizacija SKZ. Odbor se je sledeče sestavil: Jakoo Sonnenwald, predsednik; Matjaž Holz, podpredsednik; kaplan Holcman, tajnik; Edvard Papež, blagajnik; odborniki: Erti, Serbela, Krajcnc, Kock, Vrabl, Bračko, Lovca, Skrabl, Ranner, Stancer, Majcenovič in trgovka Majer. Tudi s shodom v Pobrežju smo lahko popolnoma zadovoljni. Možje-odborniki so obljubili, da bodo vse Slovence na Pobrežju zbrali okoli zastave SKZ.

Danes, četrtek zvečer, se vrši enak shod na Tezni v gostilni g. Leber (poprej Ilgo), jutri v petek zvečer pa v Radvanju v šoli. Prosimo naše soimšljenjake, da pridno agitirajo za udeležbo na obeh shodih. Prihodnji teden se bo vršilo zopet več shodov v okolici.

Madžari pr sijo Ruco za pomoč.

Zagreb, 24. aprila.

Iz Temešvara poročajo, da so prestigli brezzično brzojavko, v kateri vpraša ogrska vlada Moskvo, kako močna je pruska vojska in koliko čet bi mogla ruska sovjetska vlada dati Madžarom na pomoč, če bi bilo treba.

Vjašala povišanja

Beograd, 24. aprila.

Podpisan je ukaz, v katerem je imenovanih okrog 500 jugoslovajskih narednikov v čim aktivnih in rezervnih častnikov. Povišanih bo tudi večje število nižjih častnikov. Povišanje višjih častnikov bo izvršeno v kratkem. Vlada je določila za častniška povišanja saoto 2 milijona dinarjev.

Črnogora del Jugoslavije.

Podgorica, 23. aprila.

Črnogorska velika narodna skupščina je izvršila svojo nalogo in se je razpustila. Istodčasno je prenehal izvršilni narodni odbor. Eksekutivo obeh je prevzel Ivan Pavčević kot poverjenik in zastopnik kraljevske vlade SHS. Tako je tudi Črnogora definitivno združena s kraljevino SHS.

Reka

Pariški list „Journal des Debats“ poroča, da je vprašanje Reke glavno delo debate. Italija smatra Slovence in Hrvate za sovražnike, da bi imela povod, zasesti njihovo ozemlje. Potekli so meseci, država SHS se je ustanovila in rečno deluje. La Consulta je sprejela od Habsburžanov geslo „Divide et impera.“ To je politika samounora. Habsburžani so doživeli ta dokaz s končnim razpadom svoje države. Naši sosedi Lahí naj bi združili svoje moči, da bi se ugodno rešil jugoslovanski spor in s tem zašigurali svoj notranji položaj. Načelo je, naj bi Italija i-

mela „prostost“, ne pa vladanje. Trenutek je usodepoln!

Ni najti pravičnega vzroka, kateri bi zahteval priklonjenost Reke k Italiji. Mesto je kot majhen otok v velikem oceanu Slovenije. Proti razumu je, če bi se z laškim lepakom pokr. l kraj, kjer je vendar samo ena trohica laške ideje. Prebivalstvo je mnenja (izvzemši uradnike), da bi čez 10 let plebiscit ne oddal nad 1000 glasov Italiji.

Zaključek, da je jugoslovanska Reka pogin Trsta, je prazna basen. Kje pa torej tiči vzrok aneksionistov? Gre tukaj za posest glavnih prometnih prog, da tako Lahji zadušijo Slovence, Hrvate in Srbe.

Nobena dežela nima toliko koristi od miru ob Adriji kot ravno Italija s sosedo Slovenijo. Vedno se bere v laških listih, kako se oni obračajo proti Berlinu in si žele neko močno Nemčijo. Je li to misel četverice? Ali deseterice? Ali se bo mirovna konferenca teh idej posluževala?

Še imamo take ljudi . . .

Nedavno je prišla v naše uredništvo Slovenka, ki je tožila, da ne more dobiti prostora, da bi izvrševala obrt po rajnem možu in bi tako preskrbela svojo družino. Imamo pa še vedno ljudi, ki imajo najboljše trgovine in obrti, a so strupeni sovražniki Slovencev. Načelnik mariborske okoliške kolektivne zadruge je nek Felser. Nedavno je dobil od načelnika Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug v Laškem trgu poziv, naj poizve, kateri mizarji in tapetarji bi se hoteli udeležiti del te stroke v Srbiji. Bili bi dobro plačani in oskrbovani. A veste, kaj je napravil ta Felser? Pisma slovenske zveze ni sprejel, „ker je naslov slovenski.“ Take reči se godijo še tudi sedaj, ko je gotovo, da je Maribor in vse ozemlje med Muro in Dravo jugoslovanska last. To so ljudje, ki živijo med nami, delajo dobre dobičke na naš račun, a delajo povsod, kjer morejo in znaajo, proti Jugoslaviji. Naš dopisnik, ki nas je o tem informiral, pravi: Take ljudi, ki še v Jugoslaviji kljubujejo nam, je treba brez usmiljenja in brezotzirno vreči na cesto. Pozivamo pristojno oblast, da to tudi sigurno in kmalu stori!

Mariborsko nemško gledališče

Od prijatelja našega lista smo sprejeli sledeči dopis: Za časa našega suženjstva, ko so gospodarili v Mariboru občinski nemčurji, je končala vsakoletna sezona tujakšnjega nemškega gledališča na Cvetno nedeljo, samo sedaj, ko je Maribor naš, slovenski, puščamo, da se to nemško gledališče šopiri še po Veliki noči in polni po večini s slovenskimi obiskovalci. Ne razumemo to toleranco naših merodajnih krogov, da to dopuščajo. Potem se ne smemo čuditi, če napravi Maribor na tujca utis popolnoma nemškega mesta, kjer prosperira nemško gledališče in nemški kinematograf. Kaj ne bi bilo bolj umestno, zapreti to nemčursko podjetje in pozvati semkaj ljubljansko in eventuelno zagrebško gledališče na gostovanje, če že nečemo, da stoji prazna ta zgradba nemčurskih tujih elementov.

Dva predloga

Ljubljana, 24. aprila

Mirovni konferenci sta predložena, kakor poročata „Gaulois“ 2. preliminarne dogovora. Prvi z Nemško Avstrijo, ki bo podpisana dne 15. maja, drugi z staro Avstro-Ogrsko, Belgarijo in Turčijo. V tem kedo tudi meje med Italijo in Jugoslavijo.

Ruina novico

Francoski major dr. Reverdy je obiskal danes o. oldne smostan oo. frančiškanov. V njegovi družbi so bili general Maister s spremstvom ter zastopniki civilnih uradov.

Mariborskim pevcem. Ob priliki prepeljave zemskih ostankov Zrinskega in Frankopana iz Dun. Novega Mesta v Zagreb, prihodnji ponedeljek, dne 28. aprila, se bodo na tujakšnjem kolodvoru pele žalostinke. Vabim uljudno vse pevce, da pridejo zanesljivo k pevski vaji, ki se vrši v četrtek zvečer točno ob pol 8. uri v čitalničnih prostorih v Narodnem domu. — Dev.

Godbenikom. Vsi godbeniki bivših vojaških godb avstro-ogrške armade, ki sedaj izvršujejo priwatni poklic kot godbeniki, a niso v Jugoslavijo pristojni, se pozivljajo, da vstopijo v naše vojaške godbe. Ako se ti godbeniki temu pozivu ne bi odzvali, morajo naše ozemlje takoj zapustiti in se vrniti v one države, kamor so pristojni. Vsi godbeniki, katerih se ta poziv tiče, naj takoj javijo mestnemu vojaškemu povelstvu v Mariboru sledeče podatke: 1. prejšnji vojaški čin, 2. ime, 3. pristojni kraj, 4. v katerih instrumentih je izvežban, 5. sedanje bivališče. — Mestni magistrat Maribor, dne 22. aprila 1919. V. d. i. komisar: dr. Pfeifer.

Prevoz ostankov prvih sv. mučenikov. Iz Zagreba se poroča, da gre vlada Nemške Avstrije akc. 1 za prevoz ostankov Zrinskega in Frankopana zelo na roko. Iz Zagreba v Maribor in nazaj je dovoljen poseben vlak.

Slovensko gledališče v Narodnem domu se otvori v soboto, dne 26. aprila, ob pol 8. uri zvečer. Na vrsti je ljudska igra „Graničarji“ ali „Proščenje na sv. Elija dan.“ V nedeljo, dne 27. t. m., ob pol 4. uri popoldne, se igra ponovi. — Predprodaja vstopnic je v trgovini V. Weixl na Glavnem trgu.

Prehrana v Mariboru je sedaj dobro urejena. V. d. i. komisar dr. Pfeifer nam zatrjuje, da je mestna aprovizacija do dobra založena z vsakovrstnimi živili. Tudi sladkorja imamo že za maj. Masti in povojenega mesa je toliko, da ga lahko oddaja aprovizacija čez karte. Tudi krompirja je v obilici. Razmeroma draga je govedina, to pa radi tega, ker morajo mesarji z velikimi režijami kupovati živino za drag denar na Hrvaškem. Splošno pa lahko rečemo, da Mariborčanom ni treba trpeti glada, kakor se to godi nemškimi bratcem v Nemški Avstriji. Hvala slovenski mestni upravi za skrb glede prehrane!

Sladki, a prazni upi mariborskih Nemcev. Ste že slišali, gl. urednik, kako pridno se pripravljajo mariborski Nemci za predačo našega mesta v roke lačnim sobratom Nemške Avstrije? Ko sem se vozil nazaj iz velikonočnih počitnic, mi je bila čast, v vlakcu iz ust dveh nemških dam, koje žal nisem poznal, izvedeti, da, ko bodo morali Jugoslovani v polnem teku zapustiti Maribor, bo dal mlinar Scherbaum ljudstvu na razpolago dva sova vina. Še več! Odprl bo za ta dan baje splošno obednico. Menda zato da se ta dan nasitijo nemčurji za nedoločen čas. Na mojo, „m neljubo ovazko, ali še vedno upajo, da dobro Maribor zopet Nemci, so se mi prav zaničljivo zakrohotali, češ: Neumno vprašanje! Saj je že vse določeno; zdaj jim samo še prostovoljno pustimo to veselje, da bo potem rana toliko hujša. — Da, ljudje božji, pobožne imate upe, a njih slaj okusite še te, ko si nad njimi razbijete glave. Živel naš slovenski Maribor! — G.

Nemškutarija v Leiteršbergu. Prijatelj lista nam piše: Naznanjam Vam, da se še tukaj v Leiteršbergu nekateri zmiraj niso poboljšali, posebno pa

čevljarski mojster Leopold Felser. Ta še zmiraj govori, da bo moral slovenski „Gesindel“ iz Maribora. Ta človek ima samega sebe za norca. Pravi, da je Nemec, pa ne zna nemški govoriti. Ptička bo treba zapreti v takšno kletko, da se bo naučil slovenski žvižgati.

Znani vsenemški hujskač veterinar in inšpektor Fišer, ki se je proslavil s tem, da je slovenskim kmečom neusmiljeno odvezemal za Nemce živino, nemške purgarje in milijonarje pa je ščitil, pridno prihaja v Maribor. Iz Maribora v Gradec se navadno vrača peš z velikim nahrbtnikom. Jugoslovanska živila mu še vedno dišijo. Njegova žena, ki je enako zagrizena sovražnica vsega, kar je slovensko, pa še vedno stanuje v Mariboru v Ferdinandovi ulici št. 9. To ženšče neprestano zabavlja čez Slovence in našo državo. O podrobnostih bomo poročali na drugo mesto. Ko je pred dnevi letalec metal v Mariboru slovenske letake, se je Fišerca izrazila: „Das ist aber doch impertinent. So eine windische Frechheit!“ Vprašamo mestni odsek za stanovanja: Kako je to, da se smejo taki zagrizenci še vedno koračiti po najlepših stanovanjih, slovenski uradniki pa ne dobijo strehe.

Trgovino trgovca Potschiwanschegga na nov. Glavnem trgu je prevzel trgovec Kokoschinegg. Ko je dne 17. t. m. prišla neka gospa v trgovino in je imela v rokah „Stražo“, ki jo je kupila na ulici, ji pravi prodajalka: „Windische Zeitung lesen Sie? Wie können Sie so was vertragen? Ich schon net!“ Slišimo, da se tudi v Kokošinekovi trgovini na Tegethofovi cesti pogosto norčujejo iz Slovencev. Zbirali bomo tozadevni material ter bomo g. Kokošineku, ki se je dne 27. jan. t. l. tako proslavil pri znani nemški demonstraciji, pokazali z vso odločnostjo, da se ne damo zasramovati. Posebno od vojnih dobičkarjev ne!

V Kokošinekovi trgovini na Tegethofovi cesti so se dne 23. aprila uslužbenci posmehovali slovenski mladenki, ki je imela pripet slovenski znak. Takih priporočil za Kokošineka prihaja vedno več.

Nepoboljšljiv je trgovec Jeglitsch v Gosposki ulici. Ker le more, se zdira nad Slovence in nad Jugoslavo. Ko so pred dnevi korakali naši vojaki po Gosposki ulici in so prepevali živahne jugoslov. pesmi, sem opazoval Jeglitscha. Grizel si je ustnice ter godrnjal in zabavljal na vse pretege. Ker postala Jeglič vedno bolj drzen, bo treba temu vsenemcu pristriči peruti. Če ne gre drugače, pa se naj dene njegova trgovina pod državno nadzorstvo.

Spisovnik. Založba Kleinmayr in Bamberg v Ljubljani se usoja p. n. občinstvu naznaniti, da pripravljajo izdajo velikega slovenskega vzornega spisovnika izpod peresa prof. Henrika Podkrajška. Spisovnik, okoli 350—400 strani, bo v kratkem izšel in bo obsegal izbrano zbirko pisem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike. Izkratka, spisovnik bo neizogibno potreben svetovalec v vseh vprašanih in pravnih zadevajočih gospodarski promet. Naročila pred izdajo, ki so potrebna spričo majhne naklade zaradi težkoč pri nabavi papirja, sprejemajo vse knjigarne.

Slana je včeraj in danes napravila precej škode v vrtovih, v sadonosnikih in na njivah.

Opekarna v Leiteršbergu je zopet začela izdelovati vsakovrstno opeko.

Maribor. Nekaj dni z našega vira, se odprejajo kvesti travlatskih psov Zrnskega in Frankopana v t. rek dne 29. t. m. iz Maribora. Nastalci pregleda slovenski, ki se višji potedom prevzela čestj po hrastni deputaciji, ki pride v

ta namen v Maribor, objavimo pravečasno. Že danes pa opozarjamo na to, da je dolžnost naš Slovencev, da skupno z brati Hrvatimi proslavimo sijajno in dostojno vratev dragim prestopkov tistih svet v svobodno domovino trojnanskega in goslovanskega naroda, ki so se že pred stoletji borili za osvoboditev vseh Jugoslovancev od habsburškega jarma.

Maribor. Ker je v soboto zvečer v Narodnem domu predstava „Gračnarji“, se vrši na ta dan napovedana seja tenskega odbora za pomoč jugoslovanskim dijakom v Zagrebu že v petek 25. t. m. ob isti uri.

Državno posojilo. Vlada je razpisala državno posojilo 200 milijonov kron. Obrestuje se to posojilo po 4% kar je za s dan zelo ugodno. V Mariboru sprejema prijave podružnica ljubljanske kreditne banke.

V Baziliki Matere Milosti stavijo sedaj novo kamnito priznico. Staro so že odstranili. Nova priznica je delo kamnoseške tvrdke Kuciančič.

Gostiteljica slovenjgraških Nemcev. Ko je bila dvanaajsterice slovenjgraških nemških talcev zapeta v mariborski domobranski vojašnici, jih je gostila gostilničarja „Pri belem zajcu“. Kakor nam poroča naš dopisnik, se je gostiteljica zelo škandalizirala, da si drznejo Slovinci take majne ljudi kar mami nič tibi nič zapreti.

Cvetlični dan v Mariboru. Vse dame in gospodične ki sodelujejo pri akciji v prid slovenskim akademikom v Zagrebu, se združeno prosijo, da se zaneajo udeležiti sestanka, ki se vrši v petek, dne 25. t. m. ob 7 uri zvečer v manj dvorani Narodnega doma.

Francoske pisateljice in umetnice. Francozje imajo veliko število učenih žen, namreč približno 2000 pisateljic in časničaric ter okoli 700 umetnic, ki se bavijo s slikarstvom in scharstvom. Med pisateljicami je 1000 novelistinj, 200 lirčnih pesnic ter 150 pedagogičnih pisateljic.

Plinarna v Mariboru. Kakor smo zvedeli iz vednostnega vira, je bvala Bega mariborska plinarna sedaj do dobra preskrbjena s premogom. Ni se soti, da bi plinarna odpovala in bi bil Maribor v temi, kakor je bil začasa nemškega gospodstva.

Listnica uredništva.

Anonimna dopisovalka: Prosimo, poročajte nam natančneje, kdo je tisti „oberst“, ki ima zveze s trafikantino, katera stanuje na Tegethofovi cesti št. 44. Da zamoremo zadevo zasledovati in da bodo osebe, ki tako grdo zabavljajo čez naše vojaške in druge voditelje, primerno kaznovane, pa nam naznanite vse kar Vam je o tem znano. — Delavec: Če je Scherbaum res učinil to, kar Vi pišete, potem bomo storili primerne korake. Prosimo, oglasite se čimprej v našem uredništvu. — Slov. mati v okolici: Če Vam bo gospodar branil otroke dati v šolo, kjer podučujejo slovenski učitelji, ter Vas sili v zasebno ali „tiho“ nemško šolo, nam takoj poročajte. Bomo mu pošteno pristrigili njegove vsenemške in lutrovske peruti.

Novo mostne in decimalne tehtnice

ter brzoteht-
nice s košaro
ali kavljem,
decimalne
tehtnice-gre-
deljnice, uteži
iz železa na
debelo in drobno so vedno v zalogi.

Za večja naročila primeren popust

Franc Žnidar, Maribor

kovač za fino orodje

Pobrežka c.3 Tržaška c.11

Tudi točno izvršuje vse glavne poprave imeno-
vanih tehtnic ter preskuševanje istih.

Vsako nedeljo in praznik koncert

v gostilni pri „Brodu“ v Pobrežju
pri Mariboru

od 2 - 7. ure popoldne Svira znana Silv. Šnid-
ova godba. Izborna kuhinja, izvrstna bizeljaka in
na lastnega pridelka, točna postrežba!

Za obilen obisk se priporoča

13

F. Balon, gostilničar.

Za razna

steklarska dela

se priporoča

Janez Dežman, Maribor

Kazinska ulica št. 6.

16

Učenca iz pištene hiše sprejme Franc Žnidar,
kovač za izdelovanje finega kovaškega
orodja Pobreška cesta 3, Maribor. 15

Lahek osebni voz, za enega srednje
ga konja, lepo
napravljen event s streho se kupi Cenj. porudbe
na upravnistvo »Straže« pod št. 27. 789 27

Stanovanje s hrano pri slovenski občini išče
gospod Naslov v upravnistvu 780 26

Stanovanje, hrano in spleh popolne oskrbe
išče kje zunanje mesta ali v predmestju mlad urad-
nik. Ponudbe na naslov: Franjo Kežman Tigar
hoffova cesta 45, Maribor 28

4% posojilo na državne bonove kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Poziv na podpisovanje.

Rešenjem ministrskega sveta z dne 17. junija
na pr. leta D št. 21 pooblaščen sem, da zaključim
začasno posojilo po K 200.000.000 na podlagi
4% blagajniških bonov.

Ti bonovi se glasijo za dobo 6 mesecev in
bodo v gotovini poplačoma izplačani na dan

3. novembra t. l.

Bonovi so izdani v komadih po 500, 1000,
10.000, 50.000 in 100.000 kron in se glase na
vplačnika.

Obresti od teh bonov se prostje od davka na
obresti in rente.

Pri podpisu se mora plačati ena sveta po
obitku obresti. Torej:

za bon po	}	500 kron vplača se	490 kron
		1000 „ „ „	980 „
		10.000 „ „ „	9.800 „
		50.000 „ „ „	49.000 „
		100.000 „ „ „	98.000 „

Podpisovanje in vplačilo se začne z dnem
23. malega travna in se končuje z dnem 8. vel.
travna t. l.

Bonovi imajo priznanje popila rne varnosti in
so sposobni za kavcije. Z bonom se plača davak
ob času tudi davak.

Za izvršenje celokupne transakcije o plačani
na teh bonov sem pooblastil „Sindikat desarnih za-
vodov kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev s sede-
žem v Zagrebu“.

Podpisovanja sprejema Podružnica Ljubljanske
kreditne banke v Mariboru.

V BELGRADU, dne 15. junija 1919.

Finančni minister

Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev:

Dr. **M. Ninčič** s r.

Odvetnik

dr. Franjo Lipold

naznanja, da je tvoril s ojo

odvetniško pisarno

v Mariboru :: Freihaus ulica 2